

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
освітньо-професійна програма: Право

Мова навчання: українська

Затверджено на засіданні кафедри
української мови і літератури
Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.
Завідувач кафедри
Семенов О.М., д.пед.н., професор

Суми – 2019

1. Анотація до курсу

В умовах розбудови України та її утвердження на міжнародній арені постала проблема піднесення статусу української мови як державної, забезпечення її використання в усіх сферах громадського й державного життя. Досконале, ґрунтовне володіння українською літературною мовою в професійній діяльності – обов'язок кожного фахівця. Уміння спілкуватися мовою професії сприяє швидкому засвоєнню спеціальних дисциплін, підвищує ефективність праці, допомагає орієнтуватись у професійній діяльності та ділових контактах.

Викладання мовних дисциплін у вищих навчальних закладах не тільки підвищує мовну освіченість студентів, сприяє гуманізації освіти, але й підвищує культурний рівень майбутньої української інтелігенції. На розв'язання цієї проблеми і спрямовано курс "Українська мова за професійним спрямуванням".

Зміст курсу тісно пов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, насамперед зі шкільним курсом української мови, вступом до мовознавства тощо.

Загальний обсяг – 120 год. (4 кредитів), з них: ауд. – 36 год. (лекц. – 12 год., практ. – 20 год., консультації – 4 год.), самос. робота – 84 год.).

Форма контролю – екзамен.

2. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни — сформувати національномовну особистість, ознайомити студентів з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів, навчити їх професійного мовлення, збагатити словник термінологічною, фаховою лексикою; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців, формувати практичні навички ділового усного й писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності.

3. Результати навчання

Програма навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» ґрунтується на сучасних підходах до творчої самореалізації особистості, враховує принципи наступності, системності, міжпредметних зв'язків, особистісно зорієнтованого навчання, діалогічності й комунікативної спрямованості, діяльнісного навчання, співпраці викладача і бакалавра, скеровує подальшу роботу фахівця на підвищення своєї педагогічної майстерності.

4. Організація навчання

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
практичні заняття/ семінарські /лабораторні/індивідуальні	20 год.
консультації	4 год.
самостійна робота	84 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/вибіркова
3	081 Право	2	нормативна

Тематика курсу

Назва теми	Лекції	Прак-тичні	Консультатії	Самост. робота
------------	--------	------------	--------------	----------------

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Тема 1.1. Вступ. Державна мова – мова професійного спілкування.	2	2		7
Тема 1.2. Норми та стилі сучасної української літературної мови.	2	2		7
РОЗДІЛ 2 НОРМАТИВНО-СТИЛЬОВІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ				
Тема 2.1. Орфоепічні та акцентуаційні норми фахової мови.		2		7
Тема 2.2. Орфографічні норми.		2		7
Тема 2.3. Лексико-фразеологічні норми фахової мови.		2		7
Тема 2.4. Морфологічні норми. Складні випадки вживання іменника, прикметника, займенника.		2		7
Тема 2.5. Складні випадки вживання числівника та дієслівних форм.		2		7
Тема 2.6. Синтаксичні норми фахової мови.	2	2		7
РОЗДІЛ 3 МОВНА КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ				
Тема 3.1. Мовна культура усного фахового спілкування. Публічний виступ у діяльності вчителя.	2		2	7
Тема 3.2. Мистецтво ведення дискусії та полеміки.	2		2	7
Тема 3.3. Наукова комунікація як складова фахового спілкування.	2	2		7
Тема 3.4. Ділові папери як засіб писемної фахової комунікації.		2		7
УСЬОГО ГОДИН	12	20	4	84
6. Політика дисципліни				
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу дотримуються норм законодавства про авторське право і суміжні права; надають достовірну інформацію про джерела використаної інформації. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Викладач об'єктивно оцінює результати навчання студентів.</p> <p>Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними, незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять.</p>				
7. Рекомендована література				
<p>Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Галузинська Л.І., Науменко Н.В., Колосюк В.О. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 430 с. 2. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 624 с. 3. Линчак І.М. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ на пряму підгот. "Туризм" / І. М. Линчак, Г. В. Матвеева. Херсон : Олді-плюс, 2014. 329 с. 				

4. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. посібник. Київ: ВЦ "Академія", 2007. 360 с.
5. Пентилюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 224 с.
6. Середницька А.Я., Куньч З.Й. Українська мова за професійним спрямуванням: Навч. посіб. / За ред. канд. філол. наук Г.Л. Вознюка. Київ: Знання, 2010. 211 с.
7. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : навч. посіб.-практикум / [Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 307 с.
8. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні; Інститут української мови. Київ: Наук. думка, 2019. 240 с.
9. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. За програмою МОНУ. 4-те видання. Київ: Алерта, 2014. 696 с.

Допоміжні:

1. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. 5-е вид., перероб. і доп. Київ: Книга, 2010. 252 с.
2. Баранська Л.Б., Прокопович Л.С. Практикум з української мови за професійним спрямуванням. Навчально-методичний посібник. 2-е видання, виправлене і доповнене. Дрогобич: Швидкодрук, 2014. 135 с.
3. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. Київ: Рідна мова, 1998. 476 с.
4. Ботвина Н.В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): Навчальний посібник. 3-є вид., доп. та перероб. Київ: "АртЕк", 2001. 280 с.
5. Ботвина Н.В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділової комунікації: Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доп. та перероблене. Київ: АртЕк, 2002. 208 с.
6. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кринець О.М. Фахова українська мова: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
7. Василенко В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Професійна комунікація. Навчальний посібник. Суми : ФОП Наталуха А.С., 2014. 200 с.
8. Волкотруб Г.Й., Венцковський А.М. Українська ділова мова. Київ: МАУП, 2003. 156 с.
9. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери. Київ: А.С.К. 2002. 398 с.
10. Гуць М.В., Олійник І.Г., Ющук І.П. Українська мова у професійному спілкуванні. Навчальний посібник. Київ: Міжнародна агенція "BeeZone", 2004. 336 с.
11. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. Київ: "Альтерпрес", 2003. 368 с.
12. Жайворонок В.В., Бріцин В.М., Тараненко О.О. Українська мова в професійній діяльності: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2006. 431 с.
13. Загнітко А.П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк. ТОВ ВКФ "БАО", 2004. 480 с.
14. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування. Навч. посібник, 2-е вид, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
15. Кисіль Г.Г. Культура сучасної української мови: Навч. посіб. Київ: Міленіум, 2005.
16. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н.Д. Бабич. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. 496 с.
17. Личук М. І., Харченко С. В., Шинкарук В. Д. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум : навч. посібник. Київ: НАКККіМ, 2014. 252 с.
18. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування. Навч. посібник. 2-е вид. Київ: Каравела, 2005. 352 с.
19. Мозговий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс. Видання 3-тє, перероблене та доповнене. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
20. Палеха Ю.І. Ділова етика: Навчальний посібник. 4-е вид. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2002. 180 с.
21. Плотницька І.М. Ділова українська мова. Навчальний посібник. 3-тє видання. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 256 с.

22. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посібник. 2-ге вид.,
23. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 291 с.
24. Сучасне діловодство: зразки документів, діловий етикет, інформація для ділових людей / Уклад. Н.Г. Горголюк, І.А. Казімірова: За ред. В.М. Бріцина. Київ: Довіра, 2007. 687 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. www.r2u.org.ua
7. www.rozum.org.ua
8. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
9. <http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com/>
10. <http://kultura-movy.wikidot.com/>
11. <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
12. <http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>
13. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>
14. <http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/>
15. <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>